

ENNÄTYKSELLISEN KASVUN JA KANNATTAVUUDEN VUOSI

- Liikevaihto 807,6 MEUR (612,0)
- Liikevoitto 162,5 MEUR (102,8)
- Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja 151,0 MEUR (94,9)
- Tulos per osake 1,40 euroa (0,80)
- Ehdotus osingoksi: A-osakkeelta 1,11 euroa (0,20), K-osakkeelta 1,10 euroa (0,19)

Hartwall-konsernin pitkäjänteinen ja määrätietoinen strategian toteuttaminen tuotti katsausvuonna ennätystuloksen. Toimintaympäristöä leimasi yleismaailmallisen talouskasvun nopea heikkeneminen. Tästä huolimatta talouskasvu osassa Hartwall-konsernin toiminta-aluetta jatkui myönteisenä luoden liiketoiminnalle vakaat puitteet.

Hartwall-konsernin liikevoitto kasvoi katsausvuonna 58 % ja nousi 162,5 MEUR:oon (102,8). Samalla sen osuus liikevaihdosta kohosi 20,1 %:iin (16,8 %). Kertaluontoisista eristä puhdistettuna liikevoitto on Hartwall-konsernin historian paras sekä euromääräisesti että suhteellisesti. Yhtenä kannattavuuden parantumiseen vaikuttava tekijänä oli liikevaihdon kasvun pysyminen korkealla 32 %:n tasolla, jolloin liikevaihto nousi 807,6 MEUR:oon (612,0).

Nettotulos kasvoi 81 %:lla 93,0 MEUR:oon (51,5), mihin osaltaan vaikutti verojen jääminen suhteellisesti edellisvuotta alhaisemmalle tasolle. Tulos osaketta kohti kasvoi 0,80 eurosta 1,40 euroon nousten siten 74 % suuremmaksi kuin vuotta aikaisemmin.

Investoinnit kasvoivat merkittävästi ja nousivat 248,6 MEUR:oon (162,6). Tästä puolet kohdistui kotimaahan, missä Lahden tuotannon ja logistiikan keskittämisinvestointi on edennyt suunnitelmien mukaan. Baltic Beverages Holding AB:ssa (BBH) investoinnit keskittyivät tuotanto- ja jakelukapasiteetin nostoon.

Korkeasta investointitasosta huolimatta omavaraisuusaste vahvistui 58 %:iin (55 %) velkaantumistasteen kohotessa maltillisesti 34 %:iin (27 %).

Vuodelta 2001 osingoksi hallitus esittää 1,11 euroa A-osakkeelle ja 1,10 euroa K-osakkeelle. Osinkojen osuus tilikauden tuloksesta on esityksen mukaan 78,9 %.

Viimeisen neljänneksen aikana tapahtui konsernin omistusrakenteessa merkittävä muutos, kun norjalainen Orkla myi 21,2 %:n omistuksensa Hartwallissa. Tämän seurauksena vapaasti kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden (ns. free float) määrä kasvoi n. 32 %:sta n. 56 %:iin kasvattaen osakkeen vaihtoa merkittävästi. Samassa yhteydessä myös ulkomaisten sijoittajien lukumäärä kasvoi.

Hartwall-konsernin liikevaihdon ja liikevoiton arvioidaan kasvavan myös vuoden 2002 aikana huolimatta siitä, että yleiset talousnäkymät ovat epävarmat. Kotimaassa olut- ja siiderituoteryhmissä ei odoteta merkittävää markkinakasvua. Sen sijaan virvoitusjuomien ja kivennäisvesien ennakoidaan kasvavan jonkin verran. Hartwallin kotimaanmyynnin odotetaan kasvavan markkinakasvua vastaavasti ja liikevaihdon sitä hieman nopeammin.

BBH:n markkina-alueella, erityisesti Venäjällä ja Ukrainassa, markkinakasvun odotetaan jatkuvan vahvana joskin katsausvuotta hitaampana. BBH:n tavoitteena on vahvistaa markkina-asemansa, jolloin myynnin määrän kasvu ylittää markkinakasvun. Hintoja arvioidaan voitavan korottaa inflaatiota vastaavasti.

Investoinnit pysyvät vielä v. 2002 korkealla tasolla mikä nostaa nettovelkaa ja kasvattaa rahoituskuluja. Rahoitusaseman vahvistamiseksi on päätetty laskea liikkeeseen kevään aikana joukkovelkakirjalaina.

Yllämainitut arviot perustuvat olettamukseen ettei BBH:n toiminta-alueen keskeisissä valuutoissa tapahdu merkittäviä muutoksia.

Konsernin tilinpäätös sisältää 50 %:n omistusosuutta vastaavan osuuden BBH:n tuloslaskelmasta, taseesta ja kassavirrasta.

TOIMINATAYMPÄRISTÖ VAKAA, KOKONAISMARKKINAT KASVUSSA

Katsausvuoden aikana nopeasti heikentynyt yleismaailmallinen talouskehitys ei vaikuttanut Hartwall-konsernin liiketoiminnallisiin toimintaedellytyksiin, vaan talouskasvu suurimmilla markkina-alueilla säilyi myönteisenä. Venäjällä BKT:n kasvuksi arvioidaan n. 5 %. Inflaatio on painunut alle 20 %:n ja ruplan kurssi suhteessa Yhdysvaltain dollariin säilynyt melko vakaana. Myös poliittisella rintamalla kehitys Venäjällä on ollut myönteistä.

Alkoholiverotuksessa ei katsausvuonna tapahtunut merkittäviä muutoksia. Kotimaassa verot pysyivät muuttumattomina. Venäjällä olutveroa litralta nostettiin 0,90 ruplasta 1,00 ruplaan samalla kun votkan verotusta kiristettiin merkittävästi.

Kotimaassa kokonaismarkkinat kasvoivat vuonna 2001 vajaat 2 % viimeisen neljänneksen kasvun ollessa hienoisesti tätä korkeampi. Koko vuoden kasvulukua painaa heinä-elokuun erinomaisista sääolosuhteista huolimatta alkuvuoden heikko kehitys. Venäjällä olutmarkkinoiden kasvu oli 18 % henkilöä kohti lasketun kulutuksen noustessa 41 litraan. Neljännellä neljänneksellä se hidastui 12 %:iin. Ukrainassa markkinakasvu nousi 16 %:iin per capita –kulutuksen kasvaessa vastaavasti 25 litraan. Loka-joulukuussa markkinat olivat edellisen vuoden vastaavan ajanjakson tasolla. Baltian maiden keskimääräiseksi markkinakasvuksi noteerattiin 5 % henkeä kohti lasketun kulutuksen ollessa 57 litraa.

LIIEVAIHTO KASVOI 32 %

Hartwall-konsernin liikevaihto kasvoi katsausvuonna 32 % ja nousi 807,6 MEUR:oon (612,0). Viimeisen neljänneksen liikevaihto oli 190,4 MEUR (152,2) eli 25 % suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Liikevaihdon jakauma, MEUR

	2001	2000	Muutos, %
Hartwall	318,4	293,5	8,5
BBH (50 %)	489,2	318,5	53,6
Yhteensä	807,6	612,0	32,0

Hartwallin kotimaan liikevaihto tammi-joulukuussa nousi 8,5 % suuremmaksi kuin vuotta aikaisemmin kasvaen 318,4 MEUR:oon (293,5). Myynnin määrä kasvoi 4 % ja keskihinta oli alkuvuonna toteutettujen hinnankorotusten seurauksena 4,3 % edellisvuotta korkeampi. Hartwa-Traden liikevaihto kasvoi 46 % kasvattaen kotimaan liikevaihtoa vajaalla 2 %:lla samalla, kun sen osuus kotimaan myynnistä nousi 5,2 %:iin (3,9). Loka-joulukuussa kotimaan liikevaihto kasvoi 8,9 % ja nousi 78,4 MEUR:oon (71,9). Volyymikasvu oli 2 %, kun taas keskimääräinen hintataso nousi 6,8 %, mihin osaltaan vaikutti marraskuun alussa toteutettu hinnankorotus. Hartwa-Traden osuus jakson liikevaihdosta oli 7,7 %.

BBH:n liikevaihto (50 %) jatkoi myös katsausvuonna vahvaa kasvuaan ja lisääntyi 54 %:lla 489,2 MEUR:oon (318,5) edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Myynnin määrä kasvoi 30 %:lla, ja BBH ylittikin selvästi kaikilla markkina-alueilla panimoteollisuuden kasvuluvut. Venäjän ja Ukrainan panimot kävivät huippusesongin aikana heinä-elokuussa täydellä kapasiteetilla eikä kaikkea kysyntää voitu tyydyttää. Keskimääräinen litrahinta nousi 18 %, mihin paikallisissa valuutoissa tehtyjen hinnankorotusten lisäksi vaikuttivat myös myynnin rakenteessa tapahtuneet muutokset sekä konsolidoinnissa syntyvät valuuttojen muuntoerot. Euron heikkeneminen kasvatti liikevaihtoa n. 7 %:lla. Venäjällä liikevaihto kasvoi 77 % ja vastasi 79 % BBH:n kokonaisliikevaihdosta. Ukrainassa liikevaihto puolestaan kasvoi 82 % sen osuuden noustessa 10 %:iin. Baltian maiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 19 % enemmän kuin vuotta aiemmin edustaen 11 % BBH:n liikevaihdosta.

Viimeisellä neljänneksellä BBH:n liikevaihdon kasvu hidastui odotetusti. Liikevaihto kasvoi 40 % ja oli 112,0 MEUR (80,3). Myynnin määrä kasvoi 30 %. Venäjällä volyymikasvu pysyi vahvalla 34 %:n tasolla. Ukrainassa se sen sijaan nousi 18 %:iin samanaikaisesti, kun kokonaismarkkinat olivat edellisen vuoden tasolla. Baltian maiden volyymikasvuksi noteerattiin 10 %. Tähän kehitykseen vaikutti osaltaan Kalnapilis-panimon myynti lokakuussa ja Svytyrys-panimon myynnin siirtyminen BBH:n vastuulle. Loka-joulukuussa euro vahvistui edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna n. 9 %, jolloin euroissa ilmaistu keksimääräinen hintatason nousu jäi vain 7 %:iin.

LIKEVOITTO KASVOI 58 % JA NOUSI YLI 20 %:N LIKEVAIHDOSTA

Hartwall-konserni liikevoitto tammi-joulukuussa nousi 162,5 MEUR:oon (102,8) eli 58 % suuremmaksi kuin vuotta aikaisemmin. Liikevoitto sisältää kertaluontoisina erinä sekä kotimaan toimintoihin kohdistuvia kuluja että BBH:ssa kirjattuja tuottoja, joiden nettovaikutus konsernitasolla jää hieman tulosta rasittavaksi. Liikevoiton osuus liikevaihdosta nousi edellisen vuoden 16,8 %:sta 20,1 %:iin. Katsausvuonna aikaansaatu liikevoitto kertaluontoisista eristä puhdistettuna on niin euromääräisesti kuin suhteellisestikin Hartwall-konsernin historian paras näin lasketun liikevoittomarginaalin noustessa ensimmäisen kerran yli 20 %:n. Hyvään tuloskehityksen vaikutti volyymikasvun tuomat mittakaavaedut, hinnankorotukset sekä kannattavampi myynnin rakenne. Kannattavuus ilman kertaluontoisia eria parani sekä kotimaassa että BBH:ssa merkittävästi.

Katsausvuoden viimeisellä neljänneksellä liikevoittoa kertyi 27,6 MEUR (17,8), mikä on 55 % enemmän kuin vastaavana aikana vuotta aikaisemmin. Liikevoittomarginaali puolestaan nousi 14,5 %:iin edellisen vuoden 11,6 %:sta. Vuoden tulokseen vaikuttavat kertaluontoiset erät kirjattiin viimeiselle neljännekselle ja niiden nettovaikutus rasittaa liikevoittomarginaalia 0,6 %-yksiköllä. Kotimaan toimintojen liikevoitto ennen kertaeriä oli edellisen vuoden tasolla, mutta BBH:n liikevoiton kasvuvauhti kiihtyi vielä viimeisen neljänneksenkin aikana.

Liikevoiton jakauma, MEUR

	2001	2000	Muutos, %
Hartwall	23,4	24,5	-4,5
BBH (50 %)	139,1	78,3	77,7
Yhteensä	162,5	102,8	58,1

Kotimaan liikevoitto tammi-joulukuussa kertaluontoisten erien jälkeen oli 23,4 MEUR, mikä on hieman alle edellisen vuoden toteutuman (24,5) näin lasketun liikevoittomarginaalin ollessa 7,3 % (8,3). Viimeiselle neljännekselle kirjattiin yhteensä 8,9 MEUR:n kustannusvaraukset, jotka liittyvät Lahden keskittämiprojektiin. Varauksiin sisältyy Lahden nykyisen panimon alaskirjaus, Konalan korkeavaraston kolmen vuoden aikana tehtävä kiihdytetty arvonalennuspoisto sekä työttömyyseläkevaraus. Toiminnallinen liikevoitto nousee siis 32,3 MEUR:oon eli 10,1 %:iin liikevaihdesta. Toiminnallisen kannattavuuden paranemiseen vaikuttivat samat tekijät, jotka kasvattivat liikevaihtoa.

Vaikka kotimaan liikevaihdon kasvu viimeisellä neljänneksellä ylittikin koko vuoden keskimääräisen kasvun, jäi toiminnallinen liikevoitto edellisen vuoden vastaavan jakson tasolle ja oli 3,3 MEUR (3,5). Syynä kehitykseen oli myynti- ja markkinointikulujen viimevuotista loppuvuosipainotteisempi toteutuminen ja tuotantotoiminnan osittaisesta käynnistymisestä aiheutuneet siirtymäkauden kustannukset Lahden uudella tehtaalla kustannussäästöjen alkaessa kertyä vasta vuonna 2003. Viimeiselle neljännekselle kirjatut kertaluontoiset erät painoivat raportoidun liiketuloksen 5,7 MEUR tappiolliseksi.

BBH:n katsausvuoden raportoitu liikevoitto (50 %) kasvoi 78 %:lla 139,1 MEUR:oon (78,3), mihin sisältyy Kalnapilis-panimon myynnistä saatu 7,7 MEUR:n myyntivoitto. Ilman myyntivoittoa liikevoiton kasvuksi tulee 68 % ja sen osuus liikevaihdesta kasvoi 2,3 %-yksiköllä 26,9 %:iin (24,6). Kannattavuutta paransi kasvun mukanaan tuomat mittakaavaedut tuotannossa ja jakelussa. Valuuttakurssien muuntoeroilla ei ollut merkittävää vaikutusta liikevoittoon.

Loka-joulukuussa BBH:n toiminnallinen tulos kasvoi euron vahvistumisesta huolimatta 80 % edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä ja oli 25,7 MEUR (14,3). Liikevoittomarginaali kohosi 5,1 %-yksiköllä 22,9 %:iin (17,8). Myös loka-joulukuussa, jolloin toiminta-aste on keskimääräistä alhaisempi, vahva kasvu korosti mittakaavaedun vaikutusta volyymierhällä toimialalla. Kalnapilis-panimon myyntivoitto nostaa raportoidun liikevoiton 33,3 MEUR:oon eli 29,7 %:iin liikevaihdesta.

Konsernin nettorahoituskulut nousivat 11,5 MEUR:oon (7,9) eli 1,4 %:iin (1,3 %) liikevaihdesta vahvan investointiohjelman vuoksi kasvaneen nettovelan seurauksena. Tulosta ennen satunnaisia eriä ja veroja, mutta kertaluontoisten erien jälkeen kertyi 151,0 MEUR (94,9), mikä on 59 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Katsauskaudelle kirjatut verot ovat 25,4 MEUR (24,6), jolloin tuloksesta ennen veroja laskettu veroaste laskee 16,8 %:iin edellisen vuoden 25,9 %:sta. BBH:n veroastetta alentaa Kalnapilis-panimon myyntivoiton kirjaaminen verotuksessa kertyneitä tappioita vastaan, Baltika-ryhmän investointien perusteella saamat verohelpotukset loppuvuonna sekä laskennallisen verovelan pieneneminen. Em. veroihin liittyvät kirjaukset kohdistuvat viimeiseen neljännekseen.

Vuoden 2001 nettotulos vähemmistöosuuden vähentämisen jälkeen kasvoi 81 % edellisestä vuodesta ja nousi 93,0 MEUR:oon (51,5) ja sen osuus liikevaihdosta 11,5 %:iin (8,4 %). Tulos osaketta kohti nousi 1,40 euroon (0,80) eli 74 % suuremmaksi kuin vuotta aikaisemmin.

INVESTOINNIT KORKEALLA, TASERAKENNE VAHVA

Konsernin kokonaisinvestoinnit nousivat katsausvuonna 248,6 MEUR:oon (162,6). Tästä 123,1 MEUR (46,8) kohdistui kotimaahan ja loput 125,5 MEUR (115,9) BBH:öön. Kotimaassa merkittävin yksittäinen kohde on Lahden keskittämisinvestointi, jonka osuus kotimaan investoinneista on hieman yli 75 %. Muita mainittavia kohteita ovat Pommac-tavaramerkkioikeuksien osto ja juomien annostelu- ja kylmälaitteet. BBH:ssa investoinnit keskittyivät edelleen kasvuedellytysten luontiin kasvattamalla tuotanto- ja jakelukapasiteettia Venäjällä ja Ukrainassa. Baltiassa merkittävin investointi oli Svyturys-panimon hankinta ja sen fuusiointi Utenos Alus –panimoon.

Raskaan investointiohjelman seurauksena jäi kassavirta ennen rahoitusta myös katsausvuonna alijäämäiseksi ollen -47,1 MEUR (-45,4). Korollinen vieraspääoma kasvoi 27,5 MEUR:lla 211,8 MEUR:oon. Pääasiallisina rahoituslähteinä olivat leasing ja rahoituslimitit. Nettovelka puolestaan kasvoi 65,3 MEUR:lla 185,0 MEUR:oon likvidien varojen pienetessä 37,9 MEUR:lla 26,8 MEUR:oon.

Taserakenne vahvistui omavaraisuusasteen noustua 58 %:iin edellisen vuoden 55 %:sta. Velkaantumisaste puolestaan kasvoi lievästi nettovelan kasvun myötä 34 %:iin oltuaan vuotta aikaisemmin 27 %.

KONSERNIN RAKENNE

Yhtiön täysin omistama tytäryhtiö Cool Drinks International Ltd Oy sulautettiin emoyhtiönsä 31.7.2001.

Osakkuusyhtiö BBH myi 8.10.2001 omistusosuutensa liettualaisessa Kalnapilis-panimossa voidakseen fuusioda omistamansa Utenos Alus –panimon Carlsberg Breweries A/S:n omistaman Svyturys-panimon kanssa ja siten välttää määräävän markkina-aseman syntyminen. Fuusio toteutui tammikuussa 2002 ja BBH:n osuudeksi uudesta yhtiöstä tuli 44 %. Pietarilainen Baltika-panimo teki marraskuussa sopimuksen 50 % + yhden osakkeen ostosta Valko-Venäjän Minskissä sijaitsevan Krinitsa-nimisestä panimosta; sopimusneuvottelut ovat edelleen kesken. BBH:n emoyhtiö hankki niin ikään marraskuussa puolet Carlsberg Breweries A/S:n 99,9 %:n omistuksesta Pietarissa sijaitsevasta Vena-panimosta. BBH:lla on optio ostaa loput Carlsberg Breweries A/S:n omistamista osakkeista 1.10.2003 alkaen. Lisäksi BBH on nostonut omistusosuuttaan venäläisessä Pikra-panimossa 60 %:iin. BBH nosti omistustaan ukrainalaisessa Slavuta-mallastamossa 82 %:sta 86 %:iin.

Tilinpäätöksen jälkeen BBH on ilmoittanut sopineensa 70 %:n omistusosuuden hankkimisesta suunnatulla osakeannilla Etelä-Venäjällä Voronezhin kaupungissa olevasta

Voronezh Brewery –panimosta. BBH:n Baltika on myös ilmoittanut aloittaneensa panimon rakentamisen Samarassa Venäjällä.

KONSERNIN MYYNTIVOLYymi

Hartwall-konsernin kokonaismyymintimäärä oli 1 605,7 miljoonaa litraa (1 319,0 milj.l.) ja kasvua oli 21,7 %. Kesäkauden suotuisat sääolosuhteet sekä kotimaassa että BBH:n toiminta-alueella nosti konsernin koko vuoden myymintimäärän uuteen ennätykseen.

Konsernin kokonaismyynnin kehitys 2001

	milj.l.	Muutos, %
Kotimaa	376,3	2,2
Vienti ja duty-free	37,6	3,6
BBH (50 %)	1 191,8	30,3
Yhteensä	1 605,7	21,7

KESÄN HELTEET KASVATTIVAT JANOA KOTIMAASSA

Helteinen kesäsää suosi panimo- ja virvoitusjuomateollisuutta, jonka myymintimäärä kasvoi 1,7 % eli lähes 14 miljoonaa litraa edellisestä vuodesta. Yhteensä alan teollisuuden tuotteita meni kaupaksi 833,6 miljoonaa litraa (819,5 milj.l.). Kulutus lisääntyi kaikissa tuoteryhmissä long drink –juomia lukuun ottamatta. Voimakkaimmin kasvaneet juomaryhmät olivat edelleen kivennäisvedet ja siiderit.

Hartwall säilytti asemansa Suomen suurimpana juomien valmistajana. Yhtiön kokonaismarkkinaosuus vahvistui hieman 45,1 %:iin (44,9 %). Yhtiö panosti voimallisesti katsauskauden aikana kaikkien tuoteryhmiensä kehittämiseen niin tuotekehitys-, pakkauskehitys että markkinointimielessä. Hartwall vahvisti asemansa kaikissa tuoteryhmissä oluita lukuun ottamatta.

Oluen myynti kotimaassa kasvoi 1,5 % 408,5 miljoonaan litraan (402,3 milj.l.). Tuoteryhmän suotuisasta kehityksestä huolimatta Hartwall ei saavuttanut asettamia tavoitteita ja yhtiön markkinaosuus pieneni 44,6 %:iin (46,1 %). Yhtiö toi katsausvuoden aikana markkinoille uuden oluen, Urho IV, sekä panosti voimallisesti oluidensa tuotekehitykseen, markkinointiin ja myyntiin.

Siiderinkulutus jatkoi kasvuaan joskin hidastuen huomattavasti edellisten vuosien kasvuvauhdista. Siiderin osuus alan kokonaismyynnistä oli entisellä 6,2 %:n tasolla. Yhteensä siideriä myytiin 51,4 miljoonaa litraa (50,0 milj.l.). Hartwallin markkinaosuus tuoteryhmästä vahvistui hieman ollen 33,3 % (32,8 %). Vuonna 2000 lanseerattuun Harwall Upcider –tuoteperheeseen tuotiin uusia makuvariantteja sekä monipakkausvaihtoehtoja.

Long drink –juomien myynti päättyi 16,9 miljoonaan litraan (17,2 milj.l.). Hartwallin markkinaosuus vahvistui 66,2 %:iin (61,6 %). Katsauskauden päättyessä Hartwall toi markkinoille uuden Otto-lonkeron, jolla yhtiö pyrkii kääntämään laskevat long drink –markkinat kasvuun.

Juomaryhmistä kovimmassa kasvussa oli viime vuonna kivennäisvesien kulutus. Alan myynti kasvoi 4,3 % 59,5 miljoonaan litraan (57,0 milj.l.). Hartwallin markkinaosuus

vahvistui 51,3 %:iin (50,3 %). Yhtiön suosituin kivennäisvesi on edelleen Hartwall Novelle, jonka tuoteperhettä monipuolistettiin uusilla aromatisoiduilla vesillä. Hartwall Solina pakkausta uudistettiin lähemmäksi kuluttajien mielikuvaa lähdevesipullosta.

Alan virvoitusjuomien myynti kasvoi vajaat 1,5 % 297,2 miljoonaan litraan (293,0 milj.l.). Hartwallin markkinaosuus vahvistui 45,5 %:iin (43,3 %). Yhtiö myi Hartwall-tuotteita 73,8 miljoonaa litraa (68,5 milj.l.) ja Pepsi-tuotteita 61,5 miljoonaa litraa (58,5 milj.l.). Yhtiön ylivoimaisesti suosituimman virvoitusjuoman Hartwall Jaffa –perheen ilmettä uudistettiin ja yhdenmukaistettiin. Loppuvuodesta Hartwall toi markkinoille uudentuoteryhmän, hyvinvointijuomat. Hartwall Fenix –juomia on nyt kaksi; piristävä ja palauttava.

BBH:N MYYNTIMÄÄRÄ YLSI UUSIIN ENNÄTYKSIIN

Markkinakasvu BBH:n toiminta-alueella jatkui vahvana. Venäjällä olutmarkkinat kasvoivat 18 %, Ukrainassa 16 % ja Baltiassa 5 %. BBH ylsi markkinakasvua nopeampaan kasvuun kaikilla markkina-alueilla ja yhtiön kokonaismyyntimäärä (100 %) oli 2 383,5 miljoonaa litraa (1 828,7 milj.l.). Tästä 2 281,4 miljoonaa litraa (1 749,7 milj.l.) oli olutta ja 102,1 miljoonaa litraa (79,0 milj.l.) virvoitusjuomia ja kivennäisvesiä.

BBH:n kokonaismyyntin kehitys, milj. litraa

	2001	2000	Muutos, %
Baltia	217,2	198,7	9,3
Venäjä	1 907,2	1 433,9	33,0
Ukraina	259,0	196,1	32,1
Yhteensä	2 383,5	1 828,7	30,3

BBH:n suurimman markkina-alueen Venäjän olutmarkkinat kasvoivat katsauskauden aikana 6 146 miljoonaan litraan. BBH:n kokonaismyyntimäärä Venäjällä oli 1 907,2 miljoonaa litraa (1 433,9 milj.l.), eli kasvua oli 33 %. Tästä oluiden osuus oli 1 871,8 miljoonaa litraa (1 404,2 milj.l.). BBH:n osuus Venäjän olutmarkkinoista vahvistui 26,7 %:sta 29,8 %:iin ja yhtiö on ylivoimainen markkinajohtaja.

Ukrainassa BBH:n myynti kasvoi 32 prosenttia 259 miljoonaan litraan (196 milj.l.), josta oluita oli 221,1 miljoonaa litraa (171,6 milj.l.) ja virvoitusjuomia 37,9 miljoonaa litraa (24,4 milj.l.). Ukrainan olutmarkkinat kehittyivät 16 prosenttia yhteensä 1 200 miljoonaan litraan. BBH:n panimot vahvistivat asemaansa nostaen osuuttaan olutmarkkinoista 18,0 %:iin (17,0 %). Ukrainassa BBH on Pepsi-pullottaja.

Katsauskauden aikana Baltian olutmarkkinat olivat yhteensä 424 miljoonaa litraa. Liettuan olutmarkkinat kehittyivät 5 %, Latvian 6 % ja Viron 4 %. BBH:n panimoiden yhteenlaskettu myyntimäärä oli 217,2 miljoonaa litraa (198,7 milj.l.), josta oluita 188,6 miljoonaa litraa (173,9 milj.l.) ja virvoitusjuomia 28,6 miljoonaa litraa (24,8 milj.l.).

Virossa Saku-panimon osuus olutmarkkinoista oli 49,0 % (48,0 %). Latviassa muovipulloissa myytävä halpasegmenttiolut on verottanut Aldaris-oluiden myyntiä ja panimon osuus olutmarkkinoista laski 45,0 %:iin (47,0 %). Liettuassa BBH:n panimoiden tilanne selkiytyi, ja Utenos Alus ja Svyturys panimoiden yhteenlaskettu markkinaosuus oluissa oli 45 %.

OSAKEPÄÄOMA, OSAKE JA OMISTAJAT

Vuonna 1994 otettuun optiolainaan liittyvillä optiotodistuksilla merkittiin syyskuussa merkintäehtojen mukaisesti A-osakkeita yhteensä 125 000 kappaletta. Yhtiön osakepääoma on korotuksen jälkeen 13 240 140 euroa jakautuen 66 200 700 osakkeeseen, joiden vasta-arvo on 0,20 euroa. Oyj Hartwall Abp:n osakekanta jakautuu 7 400 000 K-osakkeeseen ja 58 800 700 A-osakkeeseen.

Osakepääoman rakenne 31.12.2001

	Osakkeita, kpl	Ääniä
K-osakkeet	7 400 000	148 000 000
A-osakkeet	58 800 700	58 800 700
Yhteensä	66 200 700	206 800 700

Marraskuussa Orkla ASA luopui Suomen kilpailuviranomaisten vaatimuksesta 21,2 %:n omistuksestaan Hartwallissa. Hartwall-Yhtiöt osti Orklan hallussa olleet 1 500 000 K-osaketta. Osakekaupalla Hartwall-Yhtiöt Oy:n osuus osakepääomasta nousi 11,8 %:iin ja osuus äänimäärästä nousi 71,8 %:iin. Hartwall-yhtiöt on kokonaan Hartwallin suvun määräysvallassa. Orklan omistamat 12 535 700 A-osaketta myytiin päivää myöhemmin Helsingin Arvopaperipörssin välityksellä suurelle joukolle kotimaisia ja ulkomaisia sijoittajia.

Osakevaihto vauhdittui free floatin kasvun myötä. Yhtiön A-osakkeita vaihdettiin kertomusvuoden aikana n. 32,6 miljoonaa kappaletta. Vaihdon arvo oli n. 670 MEUR. Vaihdon osuus A-osakkeiden määrästä oli 55,4 % (16,7 %).

Osakkeen kurssi oli alimmillaan 15,00 euroa 1.3. ja 2.3., ja ylimmillään 24,10 euroa 3.12. Vuoden keskipurssi oli 20,57 euroa. Kaupankäynnin päätöskurssi 28.12.2001 oli 22,90 euroa. Osakkeenomistajia oli katsauskauden päättyessä 6 323 (6 230). Ulkomaalaisomistuksen osuus A-osakkeista oli 34,9 % (38,6 %).

Yhtiö on 29.3.2000 pidetyn yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti 17.12.2001 myynyt osakkeenomistajien lukuun yhtiön yhteisellä arvo-osuustilillä olleet A-osakkeet, yhteensä 16 290 kappaletta, 23,12 euron hintaan sekä tallettanut myynnistä saadut varat siitä myynnistä aiheutuneilla kuluilla vähennettyinä Uudenmaan lääninhallitukseen.

YHTIÖKOKOUS 2002

Hallitus päätti kutsua osakkeenomistajat varsinaiseen yhtiökokoukseen maanantaina 8.4.2002 klo 17.00 Hartwall Areenalle Helsinkiin, jossa käsitellään yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä määritellyt asiat.

HENKILÖSTÖ

Hartwall-konsernin palveluksessa oli vuonna 2001 keskimäärin 6 811 henkilöä (6 355), kun lukuun sisällytetään 50 % BBH:n henkilöstöstä. Henkilöstön määrä vuoden lopussa oli seuraava:

Henkilöstön jakauma

	31.12.2001	31.12.2000	muutos
Hartwall	1 435	1 313	+122
BBH (100 %)	10 443	9 510	+933

Oyj Hartwall Abp:n henkilöstörahasto, jonka jäseninä ovat Hartwallin ja sen kotimaisten tytäryhtiöiden henkilöstö, on ollut toiminnassa vuoden 1999 alusta. Henkilöstörahastolle vuodelta 2001 maksettava voittopalkkio on 1,1 MEUR. BBH:n panimoissa on käytössä omat kannustus- ja palkitsemisjärjestelmät.

HALLITUS, TOIMITUSJOHTAJA JA TILINTARKASTAJAT

Hallituksen jäsenten lukumäärää pienennettiin kahdeksasta seitsemään ja aikaisemman hallituksen jäsenistä Gustav v. Hertzen (pj.), Erik Hartwall (vpj), L.J. Jouhki, Henrik Therman, Björn Mattsson sekä henkilöstön edustajina Pertti Hernesniemi ja Erkki Kilpinen valittiin myös uudeksi toimikaudeksi. L.J. Jouhki erosi hallituksen jäsenyydestä kesäkuussa. Yhtiön toimitusjohtajana toimi koko tilikauden ajan Jussi Länsiö sekä yhtiökokouksen valitsemina tilintarkastajina Sixten Nyman, KHT, ja KPMG Wideri Oy Ab.

NÄKYMÄT VUODELLE 2002

Hartwall-konsernin liikevaihdon ja liikevoiton arvioidaan kasvavan myös vuoden 2002 aikana huolimatta siitä, että yleiset talousnäkymät ovat epävarmat. Kotimaassa olut- ja siiderituoteryhmissä ei odoteta merkittävää markkinakasvua. Sen sijaan virvoitusjuomien ja kivennäisvesien ennakoidaan kasvavan jonkin verran. Hartwallin kotimaanmyynnin odotetaan kasvavan markkinakasvua vastaavasti ja liikevaihdon sitä hieman nopeammin.

BBH:n markkina-alueella, erityisesti Venäjällä ja Ukrainassa, markkinakasvun odotetaan jatkuvan vahvana joskin katsausvuotta hitaampana. BBH:n tavoitteena on vahvistaa markkina-asemansa, jolloin myynnin määrän kasvu ylittää markkinakasvun. Hintoja arvioidaan voitavan korottaa inflaatiota vastaavasti.

Investoinnit pysyvät vielä v. 2002 korkealla tasolla mikä nostaa nettovelkaa ja kasvattaa rahoituskuluja. Rahoitusaseman vahvistamiseksi on päätetty laskea liikkeeseen kevään aikana joukkovelkakirjalaina.

Yllämainitut arviot perustuvat olettamukseen ettei BBH:n toiminta-alueen keskeisissä valuutoissa tapahdu merkittäviä muutoksia.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

MEUR	2001	%	2000	%
Liikevaihto	807,6	100	612,0	100
liiketoiminnan muut tuotot	8,8	1,1	4,6	0,8
liiketoiminnan kulut	591,3	73,2	461,3	75,4
poistot	62,6	7,8	52,5	8,6
Liikevoitto	162,5	20,1	102,8	16,8

rahoitustuotot ja kulut	-11,5	-1,4	-7,9	-1,3
Tulos ennen satunnaisia eriä	151,0	18,7	94,9	15,5
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	151,0	18,7	94,9	15,5
tilikauden verot	-25,5	-3,2	-24,7	-4,0
verot ed. vuosilta	0,0	0,0	0,0	0,0
vähemmistöosuus	-32,5	-4,0	-18,7	-3,1
Tulos	93,0	11,5	51,5	8,4
Bruttoinvestoinnit	248,6	30,8	162,6	26,6
Tulos/osake, EUR	1,40		0,80	
ROI	23,8		19,5	
ROE	25,7		19,1	
Henkilöstö keskimäärin (BBH 50 %)	6 811		6 355	
Hartwall	1 446		1 377	
BBH (100 %)	10 729		9 955	

KONSERNIN TASE

31.12.01

31.12.00

MEUR

Taseen loppusumma	941,6	796,4
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	656,0	495,4
Vaihto-omaisuus	114,1	106,0
Saamiset	144,7	130,4
Lyhytaikaiset talletukset	8,0	49,8
Rahat ja pankkisaamiset	18,8	14,9
Osakepääoma	13,2	13,2
Muu oma pääoma	418,2	347,5
Vähemmistöosuus	109,7	74,4
Pakolliset varaukset	10,8	6,8
Laskennallinen verovelka	20,3	15,0
Pitkäaikainen vieras pääoma	130,4	104,4
Lyhytaikainen vieras pääoma	239,0	235,0
Korollinen vieras pääoma	211,8	184,3
Koroton vieras pääoma	177,9	170,1
Oma pääoma/osake, EUR	6,52	5,45
Omavaraisuusaste, %	57,6	54,9
Gearing,%	34,2	27,5

VASTUUSITOUMUKSET

MEUR

31.12.2001

31.12.2000

Annetut pantit ja vastuusitoumukset		
Omasta puolesta		
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	68,6	67,8
vuokraoikeuteen	2,3	2,4
koneisiin	51,5	52,2

vaihto-omaisuus	3,6	5,1
talletukset	0,0	0,6
yrittäjäkiinnitys	25,2	25,2
Johdon puolesta		
Takaukset	0,0	0,0
Osakkaiden puolesta		
Takaukset	0,0	0,0
Osakkuusyritysten puolesta		
Takaukset	4,2	3,8
Muiden puolesta		
Takaukset	2,0	2,0
takaisinostovastuut	0,7	1,1
Leasingvastuut		
Kiinteistöleasingvastuu	3,0	5,9
muu leasingvastuu *)	70,6	36,6
takaisinostovastuu *)	4,2	1,7

*) Rahoitusleasing-sopimukset on sisällytetty konsernitaseeseen

Johdannaisopimukset 31.12.2001, MEUR

	Nimellisarvo	Käypä arvo	Tasearvo
Koronvaihtosopimukset	10,0	0,20	0,0
Korkofutuurit	30,0	0,03	0,0
Korko-optiot			
ostetut	30,0	0,01	0,0
myytyt	30,0	0,01	0,0

Velat, joista annettu vakuuksia (MEUR)	31.12.2001	31.12.2000
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä		
Rahalaitoslainat	79,4	74,8
Muut lyhytaikaiset lainat		
Luottolimiitit	63,5	45,5
joista käytetty 31.12.	10,7	5,1
Lainat yhteensä	90,1	79,9
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	151,3	153,3

Lisätiedot:

Toimitusjohtaja Jussi Länsiö, puh. (09) 540 2328

Talousjohtaja Markku Sirén, puh. (09) 540 2384

Lähettiläjä:

OYJ HARTWALL ABP

Marie-Louise Wiklund
Viestintäpäällikkö
Puh. 09-540 2440
Fax. 09-540 2528
marie-louise.wiklund @hartwall.fi

Jakelu:
HEX Oyj
Keskeiset mediat
www.hartwall.fi